

Datum

Diarienummer

Handläggare
Lena Fyrvald
Lena.fyrvald@huddinge.se
Kommunstyrelsens förvaltning

2022-12-20

KS-2020/635

Särskild sammanställning enligt miljöbalken 6 kap 16 § för Vårt framtida Huddinge – översiktsplan för Huddinge kommun

Inledning

Enligt MB 6 kap 16 § i ska kommunen efter granskningstiden redovisa en särskild sammanställning. Syftet är att sammanfatta hela miljöbedömningen, det vill säga processen från det att arbetet med planen och miljöbedömningen startade, till det att den färdiga planen och miljökonsekvensbeskrivningen ska antas.

Sammanställningen ska enligt lagstiftningen beskriva:

- Hur miljöaspekterna har integrerats i planen
- Hur miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter från samråd har beaktats
- Skälen till att planen har antagits i stället för de alternativ som varit föremål för övervägande
- Åtgärder som avses att vidtas för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför

Alla tre hållbarhetsaspekterna har integrerats i översiktsplanen

Huddinge har valt att utöver konsekvenser för miljön redovisa även sociala och ekonomiska konsekvenser i en hållbarhetsbedömningsprocess och en hållbarhetskonsekvensbeskrivning. Under framtagandet av översiktsplanen har hållbarhetsfrågorna, inklusive miljöaspekterna, integrerats i arbetet genom processen för hållbarhetsbedömning. Hållbarhetsbedömningen har inkluderat den strategiska miljöbedömning och en miljökonsekvensbeskrivning som krävs enligt miljöbalken.

Hållbarhetsbedömningen har funnits med och kontinuerligt påverkat framtagandet av planförslaget. Resultatet från hållbarhetsbedömningen redovisas i en hållbarhetskonsekvensbeskrivning. Själva hållbarhetsbedömningen inklusive hållbarhetskonsekvensbeskrivningen har genomförts stegvis och skett parallellt med planarbetet. Slutsatser i bedömningarna har arbetats in och fått påverka arbetet med framtagandet av översiktsplanen. Hållbarhetsbedömningen uppfyller både plan- och bygglagens krav på tydlighet i redovisningen av planens innebörd och konsekvenser och miljöbalkens krav på innehåll i en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt 6 kap. 12 § miljöbalken.

Arbetet med hållbarhetsbedömningen har gjorts med utgångspunkt i de globala hållbarhetsmålen från Agenda 2030 samt de nationella miljökvalitetsmålen. I figuren nedan redovisas de hållbarhetsaspekter som har bedömts. Under varje rubrik finns de globala mål som har relevans för respektive tema. De hållbarhetsaspekter som ska finnas med enligt miljöbalken har beteckningen MB.

I arbetet med att formulera översiktsplanens mål och delmål användes förutom Agenda 2030 och de nationella miljökvalitetsmålen, även andra nationella mål, regionala mål från RUFSS 2050 (Regional utvecklingsplan för Stockholms län) samt Huddinge kommuns vision.

Samråd med Länsstyrelsen angående undersökning och avgränsning av betydande miljöaspekter har genomförts i ett tidigt skede av planarbetet. De *miljöaspekter* som bedöms vara betydande och som har konsekvensbedömts är:

- Vatten (ytvatten, grundvatten)
- Natur (bland annat biologisk mångfald och ekologiska samband)
- Bebyggelse, kulturmiljöer och landskap
- Klimatpåverkan
- Risk och klimatanpassning
- Hushållning med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt

Hur hållbarhetskonsekvensbeskrivningen och synpunkter från samråd och granskning har beaktats

Samråd

Samrådet om planförslaget *Vårt framtida Huddinge – översiktsplan för Huddinge kommun* genomfördes mellan den 3 december 2021 och 3 mars 2022. Samrådet annonserades på kommunens anslagstavla, hemsida samt i annonser i lokaltidningen Mitti Huddinge. Broschyrer med information om samrådet skickades ut till alla hushåll i kommunen. På grund av restriktionerna till följd av pågående pandemi, fick fysiska samrådsträffar ställas om till digitala träffar. I slutet av samrådstiden lättade restriktionerna och ett fysiskt samrådsmöte anordnades i centrala Huddinge. Utöver samrådsmöten med allmänheten genomfördes en barndialog med tre skolklasser i årskurs två på Vistaskolan. Möten med näringsliv, grannkommuner och myndigheter har ägt rum.

Totalt har drygt 100 yttrandet kommit in under samrådet, från såväl privatpersoner, grannkommuner, myndigheter, intresseorganisationer som markägare. De synpunkter som inkommit rör alla områden av planen. I något högre grad har man tyckt till om påverkan på grönstruktur och i något mindre grad om frågor som rör en sammanhållen kommun. Bland privatpersoner rör sig synpunkterna primärt om förbättringsförslag rörande det egna området och att vissa områden inte redovisas på samma detaljeringsgrad som andra. Från privata

markägare har synpunkterna framför allt rört förslag på ytterligare områden för utveckling.

Synpunkter från grannkommuner och myndigheter rör främst redovisning av riksintressen, ytterligare kopplingar mellan kommuner och beskrivning av fler mellankommunala frågor. Synpunkterna rör också generellt att översiktsplanen bör nå längre i sina rekommendationer och strategier. Från nämnder internt i kommunen rör synpunkterna invändningar mot ianspråktagandet av delar av naturmarken, att åtgärder för minskad klimatpåverkan inte når tillräckligt långt och behov av förtydliganden för att underlätta i den efterföljande planeringen.

Förändringar efter samråd

Inför granskningskedet har förändringar gjorts i planförslaget. Förändringarna har gjorts dels utifrån inkomna samrådssynpunkter, dels utifrån de åtgärdsförslag som kommit fram i den parallella processen för hållbarhetsbedömning. Vissa kompletteringar som inte var med i samrådshandlingarna har gjorts.

Exempel på större förändringar som gjorts

- De geografiska inriktningarna har kompletterats dels utifrån åtgärdsförslag i hållbarhetskonskvensbeskrivningen, dels utifrån inkomna yttranden. Exempelvis har förtydliganden skett rörande utsattheten för buller och luftföroreningar, hänsyn och planering av grönstruktur i respektive område, samt förtydliganden av var föreslagen utveckling sammanfaller med viktiga kulturmiljöer.
- Verksamhetsområde under utredning vid Lissma mot Jordbro har tagits bort.
- Plankartans tidigare två aspekter (Hänsynskarta och Markanvändningskarta) har kompletterats med en *Utvecklingsinriktning på karta* som syftar till att ge en övergripande bild av den fysiska utvecklingen i kommunen.

Exempel på mindre förändringar som gjorts

Utöver de ovan listade större förändringarna har ett stort antal mindre justeringar gjorts. Ett urval listas nedan, baserat framför allt på inkomna samrådssynpunkter, men även utifrån övriga grunder. De är listade efter:

- målområdena,
- inriktningar för geografiska områden samt
- övriga avsnitt

Ett levande och växande Huddinge

- Förtydliganden som rör hur kulturmiljöer ska hanteras i den efterföljande planeringen samt bygglovsgivningen.
- Förtydliganden kring varför förorenad mark kan komma i fråga för bebyggelse samt att markundersökningar behövs för att på så sätt kunna undvika att placera känsliga verksamheter på platsen.

Ett Huddinge i samklang med naturen

- Förtydliganden av skillnaden mellan regionala gröna svaga samband och lokala gröna spridningssamband.
- Tydliggörande av underlag för vatten.

Ett Huddinge som håller ihop

- Tydliggörande av konsekvenser av Tvärförbindelsen som kommunen behöver hantera i form av exempelvis barriäreffekter och buller, samt förslag på åtgärder.

Ett Huddinge med minskad klimatpåverkan

- Inlyft skarpare miljömål från det nyligen beslutade Miljöprogrammet om att kommunen ska nå netto nollutsläpp 2040.

Inriktningar för geografiska områden

- Justeringar i ställningstagande kring tillkommande bebyggelse på landsbygd med syfte att öppna för mindre kompletteringar som syftar till att hålla odlingslandskapet öppet eller främja lokal livsmedelsproduktion.
- Utvecklande av beskrivningen av området där upphävande av del av naturreservat Gömmarens föreslås, med begränsningar i vad som bedöms kunna tillkomma på platsen.

Övriga avsnitt samt planeringsunderlag

- Beskrivningen av hur hänsyn till riksintressen för kommunikationer ska säkerställas har utvecklats.
- En egen avgränsning av riksintresse för rörligt friluftsliv har gjorts, då Länsstyrelsen endast gjort en schematisk avgränsning som är tänkt att tolkas lokalt.

Granskning

Granskning av förslaget till översiktsplanen genomfördes mellan den 17 juni 2022 till och med 15 oktober 2022. Granskningen har annonserats på kommunens anslagstavla, hemsida samt i annons i Mitti Huddinge. Inga möten med allmänheten har ordnats under granskningstiden, däremot kortare avstämningar med statliga företrädare.

Totalt har 31 yttranden kommit in under granskningstiden, framför allt från statliga och regionala instanser, intresseorganisationer, föreningar och övriga. De synpunkter som inkommit rör flera områden av planen och flera justeringar har gjorts inför antagandet. Dessa bedöms dock inte som väsentliga, utan rör sig om förtydliganden och liknande.

Förändringar efter granskning

Ett antal mindre justeringar har gjorts av planförslaget efter granskningen framför allt utifrån synpunkter inkomna under granskningsskedet. Ett urval av ändringar redovisas här:

Ändringar i karta

- Redovisat utredningsstråk för kraftledning i markanvändningskartan
- Lagt till Vattenskyddsområden i Hänsynskartan samt skrivning om hänsyn till Vattenskyddsområden i planeringen under Segeltorp och Loviseberg (fanns sedan tidigare under Vårby och Kungens kurva)
- Lagt till ett nytt lager i hänsynskartan – Områden med höga värden för kulturella ekosystemtjänster (syntes tidigare i Utvecklingsinriktningen)

Ändringar i inriktningar för hela kommunen

- Förtydligat målkonflikten att framtida exploatering innebär stora utsläpp, vilket kan försvåra arbetet med att nå kommunens klimatmål
- Förtydligat principer för att planera för ökad trygghet, exempelvis att planera för väl upplysta stråk
- Förtydligat i text kring vad som kan komma till inom naturreservaten kopplat till rekreation, och vad som behöver komma till utanför reservatsgräns
- Förtydligat skrivningar kring att öka lokalt producerad energi
- Kompletterat att det finns risk för markföroreningar på alla platser där det förekommit industri eller där mark har fyllts ut
- Förtydligat att vi ska planera för att minimera påverkan på de tysta områdena
- Utvecklat beskrivning av åtgärder för bullerhantering – ex. att planera för genomgående lägenheter med tillgång till bullerdämpad sida
- Förtydligat att tyst sida i bostäder ska värnas från ljudalstrande verksamheter
- Lagt till skrivning om att det finns stor potential i att återställa våtmarker för minskade koldioxidutsläpp
- Förtydligat att vi kommer utreda kopplingen mellan utvecklingen i olika områden och möjligheten att följa miljö kvalitetsnormer i berörda vattenförekomster i kommande uppdateringen av dagvattenstrategin samt kommande Vattentjänstplan.
- Förtydligat skrivningar kring utveckling i ”område där komplettering kan prövas” för att inte omöjliggöra olika typer av kompletterande bebyggelse och boendeformer.

Ändringar i geografiska inriktningar

- Förtydligat skrivningar kring hur den regionala grönstrukturen och de svaga gröna sambanden samt hur de ska värnas och stärkas kopplat till den planerade bebyggelseutvecklingen för respektive geografiskt område
- Förtydligat beskrivningen av åtgärder för bullerhantering i samtliga utvecklingsområden

- Förtydligat att verksamheter som placeras som bullerskydd mot infrastruktur i Flemingsberg inte får vara störande för befintliga eller planerade bostäder.

Skälen till att planen har antagits i stället för de alternativ som studerats

Alternativ

Nollalternativet

Det alternativ till översiktsplaneförslaget som studerats är ett så kallat nollalternativ, det vill säga ett alternativ där en ny översiktsplan inte antas.

Om den nya översiktsplanen inte antas skulle Översiktsplan 2030 från 2014 fortsätta att gälla. Samhällsutvecklingen i kommunen kommer då att ske enligt den. En given förutsättning för såväl nollalternativet som för en utveckling enligt den reviderade översiktsplanen är bland annat att pågående klimatförändringar kan antas ge större effekter i framtiden.

Exploaterings- och bebyggelsestrycket inom kommunen kommer sannolikt att minska något i nollalternativet då avsaknaden av en ny översiktsplan riskerar att ge en osäkerhet gentemot marknadens aktörer om kommunens viljeinriktning om markanvändning. Det är därför risk att det blir en långsammare utvecklingstakt än kommunen önskar och att kommunen inte kan hålla allt som har utlovats i Sverigeförhandlingen.

Överlag tappar en gammal översiktsplan styrning och mycket av det kommunala arbetet riskerar att utgå från andra styrdokument och beslut som fattats därefter. Planeringen blir ryckig då den utgår från underlag som tagits fram under en lång tid och kanske oberoende av varandra. Detta riskerar att den röda tråden i samhällsprocessen försvagas genom en gammal översiktsplan. Detaljplanering och exploatering fortsätter alltså att ske även i nollalternativet men då genom långa processtider och utan översiktligt sammanhang.

Avfärdade alternativ

Planarbetet har i alla steg bedrivits med en slutlig struktur som målsättning. Kommunen har inte arbetat med några alternativa utbyggnadsscenarioer eller liknande. I stort har utgångspunkten varit att göra en revidering av befintlig översiktsplan, vilket inneburit att de bebyggelseområden som pekas ut i nu gällande översiktsplan kvarstår. De har i revideringen nyanserats både i relation till varandra och inom områdena. Inriktningen i stort är fortsatt utveckling i kollektivtrafiknära lägen, med särskilt fokus på de områden som ligger inom Spårväg syds influensområde samt där kommunen tar fram utvecklingsplaner.

Mindre alternativa lokaliseringar eller utformningar som berör delar av kommunen som avfärdats inom ramen för planarbetet är:

- En större utveckling i Stuvsta än vad som nu föreslås.
- En större utveckling längs med hela stamnätet för kollektivtrafik, likt tidigare översiktsplan.

- Att utveckla bebyggelsereserven i Högmora i närtid.
- I Översiktsplan 2030 pekades ett framtida bildande av naturreservat i Vårby ut i text. Detta har avfärdats med hänsyn till den utveckling som nu planeras.
- Ett verksamhetsområde vid kommungränsen till Haninge nära Jordbro industriområde, som lyftes bort efter samrådet.

Åtgärder som avses att vidtas för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför

En stor del av uppföljningen av betydande miljöpåverkan kan tillgodoses genom redan existerande uppföljningsrutiner. Kommunen genomför idag en årlig uppföljning där mål och inriktning i översiktsplanen följs upp genom ett antal indikatorer med syftet att avgöra om planeringen genomförs i enlighet med översiktsplanens intentioner. Denna uppföljning kommer fortsatt att vara viktig för att följa översiktsplanens genomförande i stort samt specifikt för att följa upp planens miljöpåverkan. I Huddinges miljöprogram och i Miljöbarometern finns ett antal indikatorer som följs upp årligen eller vartannat år, och som är relevanta för uppföljningen av betydande miljöpåverkan.

En gång per mandatperiod ska kommunen enligt Plan och bygglagen ta fram en *Planeringsstrategi*. Inom ramen för kommunens arbete med planeringsstrategin kan det finnas behov av särskilda uppföljningsinsatser för att följa upp den betydande miljöpåverkan.

Information om att översiktsplanen antagits

Enligt 6 kap. 16 § miljöbalken ska den särskilda sammanställningen och översiktsplanen göras tillgängliga för dem som deltagit i samrådet. Kommunen kommer efter antagandet att tillgängliggöra översiktsplanen och informera om antagandet genom att lägga ut den antagna planen på kommunens webbplats (www.huddinge.se). Den särskilda sammanställningen kommer också att läggas ut på kommunens webbplats. Protokollet från kommunfullmäktige om planens antagande kommer att annonseras på kommunens anslagstavla och berörda myndigheter informeras om att översiktsplanen antagits.